

Wikipedia w Muzeum Narodowym, muzeum w Wikipedii

udostępnianie zbiorów w sieci, wikipedysta-rezydent, wolne licencje i wiele więcej

Muzeum Narodowe w Warszawie udostępnia w **Wikipedii** cyfrowe reprodukcje swoich zbiorów, a od listopada 2015 współpracuje z **wikipedystką-rezydentką**. To pierwszy tego typu projekt w Polsce. Doświadczona edytorka największej na świecie encyklopedii pełni rolę łączniczki między społecznością wikipedystów i pracownikami instytucji, wspiera też tworzenie haseł związanych z zasobami Muzeum.

Wikipedysta rezydent (WiR)

Choć rezydentura wikipedysty w warszawskim Muzeum Narodowym jest pierwszym tego typu projektem w Polsce, to jednak sam pomysł jest już dobrze sprawdzony na świecie. Pierwszy raz wikipedysta rezydent (ang. *Wikipedian-in-Residence*, WiR) współpracował w 2010 roku z British Museum. Funkcję tę pełnił Liam Wyatt, współtwórca GLAM Wiki – programu współpracy instytucji kultury z projektami Wikimedia. Projekty rezydenckie realizowane na świecie przynoszą bardzo dobre rezultaty. W londyńskim Science Museum rezydent doprowadził do udostępnienia na licencjach Creative Commons CC BY-SA 50 fotografii przedmiotów kluczowych dla historii nauki; udostępnienie zdjęć spowodowało wzrost zainteresowania tym muzeum na wiele miesięcy. Natomiast dzięki rezydenturze w British Library udostępniono online kolekcję 4 tys. zdjęć z kanadyjskiego archiwum tej biblioteki. Obecnie na całym świecie trwa kilkadziesiąt projektów tego typu.

WIKIPEDIA
Wolna encyklopedia

outreach.wikimedia.org/wiki/WiR

WiR w Muzeum Narodowym

W październiku 2015 roku Stowarzyszenie **Wikimedia Polska** rozpoczęło poszukiwania wikipedysty lub wikipedystki, którzy chcieliby objąć rezydenturę w Muzeum Narodowym. Zgłosiło się ok. 70 osób, spośród nich wybrano małe grono kandydatów, którzy, oprócz rozmowy kwalifikacyjnej, musieli również sprawdzić się jako wikipedyści, pisząc hasło dotyczące zasobów muzeum. Z zadaniem poradzi sobie bardzo dobrze, również ci, którzy nie mieli wcześniej doświadczenia z redagowaniem haseł największej encyklopedii świata.

Ostatecznie po rozmowach kwalifikacyjnych wybrano Marię Drozdek, używającą w Wikipedii pseudonimu Gytha. Nowa Rezydentka ma 9-letnie doświadczenie z Wikipedią, tworzy w niej hasła związane z tematyką kulturalną. Jest administratorką i członkinią Komitetu Arbitrażowego, instytucji powołanej do rozwiązywania konfliktów w Wikipedii. Społeczności znana jest z dużej wiedzy merytorycznej, dobrej znajomości zasad encyklopedii i ogromnej życzliwości.

Wikimedia Polska (WMP) – polskie stowarzyszenie, którego celem jest wspieranie i rozwój projektów Wikimedia, czyli Wikipedii i jej projektów siostrzanych, jak Wikisłownik, Wikizródła, Wikipodróże czy Wikimedia Commons. Jest oficjalnym polskim partnerem Wikimedia Foundation, do której należą serwery na których działają wszystkie Wikipedie.

Wikimedia jest społecznością, a nie redakcją czy firmą, dlatego nie posiada sztywnej struktury, redaktora naczelnego ani numeru telefonu pod który można by zadzwonić. Dlatego stowarzyszenie Wikimedia Polska pełni rolę partnera dla wielu instytucji chcących współpracować z Wikimedią. Poza Muzeum Narodowym w Warszawie polskojęzyczna Wikipedia współpracuje m.in. z Politechniką Warszawską, warszawską Zachętą, Europejskim Centrum Solidarności czy Muzeum Etnograficznym w Warszawie. WMP organizuje też konkursy i imprezy, których celem jest wzbogacanie projektów Wikimedia i nowe treści, m.in. Wikipedycje, polskie edycje największego konkursu fotograficznego świata Wiki Lubi Zabytki, Wiki Lubi Przyrodę i wiele innych inicjatyw.

5 wst 1906, obraz Stanisława Mastowskiego dostępny jako własność publiczna w Wikimedia Commons

Muzeum Narodowe w Warszawie udostępnia najbardziej wartościowe dzieła sztuki polskiej, europejskiej i światowej w bibliotece mediów Wikimedia Commons. Pierwsze 100 zdigitalizowanych przez MNW dzieł sztuki zostało już udostępnionych społeczności wikipedystów i użytkowników Internetu. Są wśród nich najbardziej znane obrazy polskich malarzy, takie, jak Bitwa pod Grunwaldem, czy Babie Lato - a

także bardzo ciekawe dzieła twórców nieco mniej znanych (i, jak dotąd, tylko skróto opisyanych w artykułach Wikipedii), jak Płac Opery w Paryżu Ludwika de Laveaux. Udostępnione przez MNW materiały są dostępne dla odbiorców na całym świecie. Już teraz dzieła z polskich zbiorów służą za ilustracje dziesiątek artykułów na całym świecie. Przykładowo Macierzyństwo Wyspiańskiego zdobył karmieniu pierśią, macierzyństwo czy o samym Muzeum Narodowym. Z kolei Stańczyk Matejki już do haseł nie tylko w popularnych językach, ale także do Wikipedii czy Wikisłowników po aragońsku, azersku, baskijski czy tybetańsku. Wikimedia Commons to archiwum plików multimedialnych dostępnych na wolnych licencjach, z którego korzystają wszystkie projekty Wikimedia na świecie, ale też media, instytucje nauki, kultury i osoby prywatne. Część udostępnionych przez Muzeum Narodowe dzieł już wcześniej była tam obecna, jednak w większej ilości w postaci plików o niskiej rozdzielczości czy ze złyym odwzorowaniem kolorów. Pliki zdigitalizowane przez specjalistów MNW pozwalają podziwiać fakturę obrazu i właściwe kolory np. autopoportretu Stanisława Wyspiańskiego.

Mistrzowie pastelu. Od Marteau do Witkacego.

Autoportret Stanisława Wyspiańskiego, obraz dostępny jako własność publiczna w Wikimedia Commons

GLAM-Wiki

Dame à l'incroyable, obraz Tadeusza Pruszkowskiego dostępny jako własność publiczna

Pomóż nam wykorzystać dzieła kultury w Wikipedii!

Arab na siwym koniu, obraz Tadeusza Ajdukiewicza dostępny jako własność publiczna

Przyczynkiem do nawiązania współpracy między stowarzyszeniem Wikimedia Polska a muzeum jest wystawa “Mistrzowie pastelu. Od Marteau do Witkacego. Kolekcja Muzeum Narodowego w Warszawie” (28 października 2015 – 31 stycznia 2016).

Na wystawie można zobaczyć blisko 250 pastelów z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie, które – z uwagi na swą delikatność i wrażliwość na uszkodzenia – nie są wypożyczane, ani też na co dzień ekspozowane. To pierwsza w Polsce tak szeroka prezentacja dzieł pastelowych. Poczesne miejsce na niej zajmują prace najbardziej znanych polskich pastelistów: Teodora Axentowicza, Stanisława Wyspiańskiego i Witkacego. Wyjątkowo ciekawym elementem ekspozycji (i zarazem tematem jednego z planowanych nowych artykułów w Wikipedii) jest prezentacja „*Skarbcza wawelskiego*” Leona Wyczółkowskiego, jedyne w swoim rodzaju – nie tylko w skali sztuki polskiej, ale i europejskiej – cyklu rysunków z 1907 roku, będącego swoistą „inwentaryzacją” precjozów skarbcza krakowskiej katedry.

Cieszymy się, że reprodukcje pastelów wzbogacą również bibliotekę Wikimedia Commons, a dzięki współpracy z kuratorami Muzeum, wkrótce przeczytacie lepsze artykuły w Wikipedii o pastelach oraz artystach posługujących się tą techniką.

Inicjatywa GLAM-Wiki to współpraca instytucji kultury z Wikipedią i innymi serwisami Wikimedia. Rozwinięcie angielskiego skrótu GLAM to: Galleries, Libraries, Archives and Museums – galerie, biblioteki, archiwa i muzea.

W projektach GLAM-Wiki biorą też udział instytucje publiczne, ogrody botaniczne, zoologiczne i inne. Współpraca z Wikipedią pozwala wszystkim instytucjom kultury w łatwy sposób dzielić się swoimi zbiorami i materiałami z ludźmi na całym świecie oraz wzbogacać otwarte zasoby ogólnie dostępnej wiedzy. Projekty GLAM-Wiki pozwalają instytucjom uzyskać dotrzeć do większej liczby odbiorców w kraju i na świecie oraz często ułatwiają aktywne zaangażowanie lokalnej społeczności w życie instytucji. Analogiczną rolę w dziedzinie oświaty i nauki odgrywają projekty szkolne i akademickie.

W projekcie współpracy między Wikipedią a instytucjami kultury nie chodzi o samo otwarcie archiwów. Ważne, by udostępnione w sieci dzieła sztuki żyły, by służyły do ilustracji artykułów, by dzięki nim ludzie na całej Ziemi mogli zdobywać wiedzę, także o Polsce, polskiej sztuce czy historii. Wikipedii to encyklopedia, którą każdy może współtworzyć. Pomóż nam wykorzystać potencjał, jaki dają dzieła z polskich zbiorów.

Czego nam potrzeba? Przede wszystkim Twojej pracy: w polskojęzycznej Wikipedii brakuje haseł o najważniejszych dziełach sztuki w polskich zbiorach, dopracowania wymagają biogramy artystów, hasła o instytucjach kultury, prądach w sztuce, metodach malarskich... Wiele już przesłanych reprodukcji mogłoby służyć za doskonałą ilustrację tego czy innego fenomenu – tylko ktoś musi umieścić zdjęcie we właściwym haśle Wikipedii. Czemu nie Ty?

Jak zacząć? Załóż konto w Wikipedii (jeśli potrzebujesz pomocy, wpisz w wyszukiwarkę Wikipedii słowa [Pomoc:Logowanie](#)). Spójrz jak wyglądają hasła na interesujące Cię tematy, przejdź pięciominutowy kurs tworzenia Wikipedii ([Pomoc:Samouczek](#)) i... śmiało edytuj. Każdy wkład się liczy, nawet poprawiona literówka. W razie kłopotów zawsze możesz poprosić o pomoc przewodników ([Pomoc:Przewodnicy](#)) lub innych członków projektu GLAM ([WP:GLAM](#)). Możesz też napisać na adres kultura@wikimedia.pl

Ulotkę przygotowali pracownicy stowarzyszenia Wikimedia Polska. Jej treść dostępna jest na licencji Creative Commons CC-by-SA 4.0 (creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/). W projekcie wykorzystano również zdjęcie fasady MNW (fot. Muzeum Narodowe w Warszawie / CC-by-SA 4.0), oraz logo Wikipedii i stowarzyszenia Wikimedia Polska (CC-by-SA 3.0).